

Letnja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za štiri leta „ 1.—

Letna vsota se pošilja
opremljena v tiskarni
sv. Cirila, kopovske
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Šolski katal. tis-
karskega društva do-
živajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebni listi dob-
je v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 24.

V Mariboru, dne 11. junija 1903.

Tečaj XXXVII.

Poraz v Slov. Bistrici.

V ponedeljek, dne 8. junija je bila iz skupine veleposestva volitev v okraj. zastop slovenjebistriški. Slovenci so propadli pri tej volitvi s 14 proti 21 glasom. Naši nasprotniki so bili nemškutarski trgovci in graščaki!

Vsled tega izida ostane slovenjebistriški okrajni zastop še nadalje po svoji večini v nemških rokah. Okrajni šolski svet pa, ki je bil dosedaj slovenski, bo vsled te izvolitve dobil za dobo 6 let nemško lice. To je najhujši udarec!

Kdo je kriv, da so Slovenci propadli pri tej volitvi? Slovenci sami! Štirje veleposestniki, ki so dosedaj veljali kot Slovenci, so tokrat potegnili z Nemci. To je znamenje prevelike zaupnosti in nepoznanja oseb od strani voditeljev. Voditelji bi vendar morali poznati svoje vrste ter o pravem času utrditi omahljivce.

Javno se mora pribiti, da je kriv na propadu Slovencev v Slovenji Bistrici tudi šmarski odvetnik dr. Georg. Prejšnje Georgovo posestvo je razdeljeno sedaj na tri veleposestva, a v zemljiški knjigi se še vedno ni pravomočno vpisala razdelitev, čeravno je bilo za to nad dve leti časa. G. dr. Georg igra v šmarskem okraju ulogo prvaka, svojih narodnih dolžnosti pa ne pozna toliko kakor navaden zaveden kmet. Z njegovo nebrižnostjo so izgubili Slovenci dva glasa!

Brez krivde pa niso tudi slovenjebistriški voditelji sami. Brigali so se za volitve, toda mnogo prepozno. In za vse se tudi niso brigali. To kažeta slučaja Georg in Grundner.

Lahko bi se tudi zgodilo, da bi imeli Slovenci pri tej volitvi dovolj zanesljivih veleposestnikov. Nekaterim kmetom ne manjka mnogo do davka, predpisanega za veleposestvo. A v tem oziru se ni nič storilo! Zakaj pa imamo Slovenci posojilnice, če še niti tukaj ne morejo ali nočejo pomagati! Seveda za tako akcijo je treba že naprej misliti, že več časa naprej delati, ne pa v zadnjem trenutku, ko že voda v grlo teče!

Dne 9. junija je bila volitev iz mest in trgov, dne 10. pa iz kmetskih občin. Prepričani smo, da bodo kmetske občine storile svojo dolžnost ter vsaj v tej skupini rešile slovensko čast! Hvala Bogu, da naši priprosti kmetje navadno boljše volijo nego njihovi »voditelji!«

Izid volitve iz veleposestva pa je madež za celi slovenjebistriški okraj, katerega se naj posebno voditelji sramujejo. Slovenjebistriški okrajni zastop bodo zopet vladali nemški trgovci in graščaki. Slovenski kmetje, ti trgovci in graščaki so oni, ki vas hočejo vladati in imeti pod svojo oblastjo! Vi ste jih obogatili in odebelili, in vrh tega jim morate biti sedaj pokorni in poslušni! Kmetje, v nemških trgovcih in graščakih si redite tlačitelje slovenske samostojnosti in prostosti!

Državni zbor.

Dunaj, 7. junija 1903.

Za Hrvate.

Ker še vedno straši po Hrvatskem ban Khuen-Hedervary ter strahuje in zatira ta-

mošnje nesrečno ljudstvo, so bili jugoslovanški poslanci vnovič prisiljeni, vložiti nujni predlog, s katerim se je morala pečati zbornica v petek 5. junija. V tem predlogu se je vprašal ministrski predsednik dr. Körber: 1. Zakaj ni pripustil, da bi bil sprejel presvetli cesar hrvatske poslance iz Dalmacije? 2. Ker je zdaj dokazano, da se v Ljubljani po znanem shodu ni streljalo na Nemce, ali hoče pospešiti sodniško preiskavo ter izid predložiti zbornici? 4. Ker na Hrvatskem odpirajo pisma in brzojavke, ali hoče poskrbeti, da se dotična pogodba med Avstrijo in Ogrsko tudi onkraj Litve spolnuje natančno? Ta nujni predlog je vložil dalmatinski poslanec Borčić ter ga utemeljeval jako obširno in temeljito. Takoj za Borčićem je povzel besedo dr. Körber ter odgovarjal na vsa tri vprašanja. Govoril je pa tokrat vse drugače, kakor onokrat. Vsi so spoznali, da se je dr. Körber vstrašil pretenja njemu nasproti radi robotih besed, katere je rabil nasproti hrvatskim in slovenskim poslancem. Tajil je, da je on hotel kedaj koga izzivljati ali komu pretiti. «Imam veliko pregreškov in slabosti na sebi», je djal, «a tega pregreška pa vendar ne, da bi jaz hotel koga žaliti.» Kar zadeva stvar samo na sebi, je pa zopet ponavljal staro pesem, da se tukajšnja vlada ne more vmeševati v hrvatske razmere. Nadalje je trdil, da se je v Ljubljani enkrat streljalo v nemško kazino, potem pa da mu ni prav nič znano, da bi se na Ogrskem kršila pismena in brzojavna tajnost.

Češki poslanec dr. Herold je potem razvil postopanje dr. Körberja, kateremu je

Listek.

Hiša v gozdu.

(Resnična dogodba; poslovenil Iv. Vuk.)
(Konec.)

Vzdignil se je in naglo šepal naprej.

Ko je prišel k hiši, poslušal je pazljivo na vse strani. Niti najmanjšega šuma ni opazil. Dvakrat je preplazil okrog celega poslopja — mrtva tihota povsod! Skrbno je opazoval vsako okno — pa nič ni videti! Nazadnje mu je pošla potrpežljivost in poklical je svojo ženo, tiho sicer, pa ona ga je slišala ter pokazala svoj spačeni obraz skozi omreženo okno v gornjem delu hiše. Z nekolikimi besedami je bil mož obveščen o vsem, in ničvredna dvojica se je posvetovala, kaj storiti.

»Ne premišljuj dolgo, Vid«, je rekla Liza; »v hišo moraš priti in me rešiti iz te kletke. Imam vse, kar želiva, ko bi le mogla ven! V treh ali štirih urah sva že v varnosti. Ne gubiva časa, hitro misli! Ko se zmračí, pridejo vragovi, lovski pomagači domov in tedaj nama bo huda predla!«

Vid je potrkal na vrata — nobenega odgovora.

»Odprite, gospa, in ne bojte se!« zavpil je Vid. »Ničesar vam ne storim, bodite brez skrbi. Jaz hočem samo mojo ženo in nič

drugega. Ne vzameva vam ničesar, ker sva si premislila. Kar se je zgodilo, zelo obžalujem; upam, da nama boste odpustili. Odprite in odпустite nama, ako pa ste preslabi, vrzite mi ključe!« — Nobenega odgovora.

Ivanka je klečala in vroče molila, že davno je pretekel čas in Mica bi morala biti že tukaj. Kje neki ostaja tako dolgo? Sklenila je, da krvoloka ne spusti na noben način v hišo.

Vida je jela zapuščati potrpežljivost in začel je kleti in groziti. Ne le nje, temveč otroka še hoče umoriti, in to pred njenimi očmi, ako takoj ne odpre. Če ne veruje, kar se pravi priti njemu v roke, naj vpraša njegovo ženo.

Nakrat je postalo vse tiho. Prestrašena Ivanka je ustala. Sedaj je zaslišala šum, katerega si od začetka ni znala tolmačiti. Zdelo se ji je, kakor bi kdo po zidu praskal. Sedaj je spoznala grozo, da pleza Vid po zidu k njenemu oknu. Do njenega okna je bil namreč latnik za vinsko trto in ta je služil roparju za lestvico. Radi vinske trte, ki se je po letu tako lepo ovijala po steni in okrog okna, in da je v jeseni lahko z roko iz sobe trgala grozdje, ni pustila omrežiti teh dveh oken. In zakaj bi ju omrežili? Nevarnosti se ni bilo bati nobene, gozd je bil bolj varen kakor ulice kakega mesta.

Uboga žena ni vedela, kaj naj stori. Tema se ji dela pred očmi, mraz ji je pretresal telo in prsi ji je stiskala neka strašna moč. Vendar se je s silo držala po koncu in premišljevala, kaj ji je storiti, da reši sebe in otroka. Vedela je, če pride razbojnik v sobo, da sta zgubljena oba! Že je mislila na beg skozi vrt v gozd. Vendar je spoznala, da je za beg preslaba.

Med tem je pretekel dragi čas — kaj storiti, za božjo voljo, kaj storiti? Liza je začela ubogo, do smrti preplašeno ženo zasmehovati in tako je povečala njeno razburjenost.

Tam — Ivanka je gledala na obe okni — tam se nekaj giblje, trta se maje — prikazala se je roka — še ena — črni razmršeni lasje se pokažejo, potem naježeno čelo, in dvoje divjih oči — sedaj — pokazal se je obraz in previdno pokukal v sobo. Sedaj se prikaže celo gornje telo; jedna roka išče po oknu in je skuša odpreti ali streti.

Mlada žena se ozira po sobi za pomoč, oko se ji je ustavilo na moževih puškah, ki so v lepem redu in nabite visele na steni. Kako je možno, da je bila na to pozabila? To je bil migljaj od znotraj! Z jednim skokom je pri puškah, snela je najbližnjo, napela petelina, in nastavila k bledemu licu. Strel je zagrmel. Bog je vodil kroglo — strašen krik, ki se je zaslišal kot odmev v drugi sobi —

očital, da se zdaj že umika nazaj iz stališča, na katerem se je nahajal zadnjič. To kar je Körber govoril zadnjič proti Jugoslovanom, to mu je prihajalo od srca —, to pa kar smo slišali danes, to pa je moral govoriti. Hudo je prijel dr. Körberja, ker je zaprl od ljudstva izvoljenim poslancem pot do cesarja. Dr. Herold pravi, da je bilo to nekaj izvanrednega in nenavadnega, da poslanci pri cesarju iščejo svojih narodnih pravic. »Mi Čehi tega ne storimo. Državni zbor bi moral storiti to pri cesarju, kar so dalmatinski poslanci poskušali. Toda ta državni zbor in ta vlada nimata zaupanja pri ljudstvu.»

Poslanec Bianchini je očital dr. Körberju, da govori tukaj na Dunaju le to, kar mu narekuje ogerski ministrski predsednik in ban hrvatski.

Zanimiv je bil govor socijalnega demokrata Pernersdorferja. Zameril je Hrvatoma, da so šli pomoči iskat k cesarju. »Če ste Hrvati tako krepek narod, kakor trdite, kaj se prilizujete in zvijate pred prestolom? Sami vzdignite svoje pesti in si napravite pravico.« »Če se vedno sklicujete na to, da ste v letih 1848 in 1849 rešili Avstrijo in pričakujete, da vam bo hvaležna, vas vprašam: kedaj se je habsburška monarhija še skazala hvaležno?« Te besede socijalnega demokrata so napravile velik vtis po zbornici. Ko bi bil dr. Körber modro prevdaril vse razmere, bi nikdar ne bil smel zabraniti hrvatskim poslancem avdijske pri cesarju.

Proti večeru se je razprava končala. Prva in tretja točka nujnega predloga se je odklonila, ker so za njo glasovali samo le jugoslovanski, češki, rusinski in krščansko socijalni poslanci. Poljaki in nemške stranke so obsedeli; češki veleposestniki, socijalni demokrati in vsenemci so pa zbežali iz zbornice. Sprejela se je pa soglasno druga točka predloga radi ljubljanskih izgredov. Hrvatskim mažaronom ni po volji, da se dunajski državni zbor peča s strahovladno na Hrvatskem. Mažaroni poslanci so te dni imeli v Zagrebu shod, v katerem so ugovarjali temu, da se »izvanhrvatski poslanci pečajo z hrvatskimi reči.« Ti hrvatsko-mažaroni poslanci so celo zaupanje izrekli banu. Tako so ti banovi sužnji poljubili roko človeku, ki z bičem pretepa hrvatski narod. Sram jih bodi!

Banovi vohuni v Ljubljani.

Vodjo zagrebskih krščanskih socijalcev: Sirovatko bi ban dobil kaj rad v svojo pest, ker njega najbolje dolži, da je kriv hr-

vatskih nemirov. Banovi vohuni so stikali že prve dni po Ljubljani, kjer je res bival nekaj časa Sirovatka; a ko je spoznal, da ni varno za njega, jo je iz Ljubljane zopet pobrisal. Ljubljanski vohuni imajo podobo Sirovatke. V nevarnosti je torej vsak, kdor je Sirovatki podoben. Ko se je na binkoštni ponedeljek hotel iz Ljubljane v Celje odpeljati dr. Pegan iz Celja in njegova soproga, primejo banovi vohuni ljubljanski g. dr. Pegana ter ga peljali na policijo; trdno so se nadjali, da so vlovili Sirovatko. Dr. Pegan in Sirovatka sta si precej podobna. Radi tega postopanja so dr. Šušteršič in tovariši vložili interpelacijo na dr. Körberja, ali hoče preprečiti, da ne bojo ljubljanski policaji opravljali sramotnega ovaduštva na prilog hrvatskemu banu?

Politični ogled.

Turnarska slavnost v Ljubljani.

Dne 7. junija je obhajalo nemško turnarsko društvo v Ljubljani 40 letnico svojega obstanka. Na nemškem kazinu so vsled tega razobesili frankfurtarsko zastavo, katero pa so morali na zahtevanje Slovencev odstraniti. Nemški turnarji so izzivali po mestu s klici Heil in pa s plavicami. Slovensko prebivalstvo je bilo vsled tega razburjeno. Nek nesramen Nemeč je pretil celo Slovincem s samokresom, a ga je moral kmalu skriti.

Slovinci za Hrvate. Zadnjo nedeljo, dne 7. junija so bili na Slovenskem 3 shodi, na katerih se je govorilo o dogodkih na Hrvatskem, in sicer v Št. Petru pri Gorici, kjer so govorili dr. Pavletič, Berbuč in Grča, v Nabrežini in Gorici. Povsod so se sprejele resolucije, ki obsojajo kruto ravnanje bana Khuen-Hedervaryja.

Slovinci se ne udajo. V Trziču na Kranjskem imajo občinski zastop, a odbora še nimajo. Izmed občinskih očetov je 10 Slovencev, 10 pa nemškega mišljenja. Ker Nemci nočejo voliti tako odbora, kakor Slovenci hočejo, so jim Slovenci že tretjekrat odšli iz seje. Nemci se bodo nazadnje le morali udati. Povsod bi morali biti Slovenci neupogljivi in kmalu bi bila nemška nadutost ponižana.

Nemiri na Hrvatskem. Dan na dan se vrše na Hrvatskem novi nemiri. Dne 6. junija je nastal ustanek v Zagorju. Pričakovalo se je, da pride banica grofica Khuen-Hedervary v posete h grofu Bombellesu. Kmetje so se zbirali ter zahtevali banico, a vojaštvo jih je razgnalo.

Mnoge občine se obračajo do cesarja s prošnjami, naj odstavi bana, ki je zakrivil toliko nedolžnih žrtev po vsem Hrvatskem.

V Zagrebu so dne 6. junija zapalili na semenjskem prostoru vse barake. To je tako razburilo celi Zagreb, da je bilo v trenutku alarmirano vse vojaštvo. Vojaki so brzim korakom hiteli v gornji kraj mesta pred banovo palačo. Svetilke so bile potrgane; vojaki so zabarikadirali vse ulice, da niti pozneje domov došli meščani niso mogli iti v svoja stanovanja. Zagrebčani so bili vsled tega grozno ogorčeni. Pozno v noči so se zopet javile demonstracije in na vseh straneh so bile napadene mažaronske hiše; policija si ni upala na mnoga mesta, marveč so iz strahu pred demonstranti pustili svojo službo; policijsko službo so nato prevzeli ulanci. Celi Zagreb so obkolili orožniki, da kmetje niso mogli v mesto, kar so name-ravali, ko so videli tako velik ogenj, in slutili, da se nekaj velikega godi v mestu samem.

V nedeljo po noči se je alarmiralo kornjenstvo v Mariboru in se takoj odpeljalo v Zagreb. Dne 8. t. m. po noči pa je moralo oditi še moštvo polka št. 47 na Hrvatsko. En sam človek povzroči toliko nesreče celemu narodu in toliko stroškov celi državi!

Na Makedonskem se vrše še vedno manjši spopadi. Manjše ustaške čete upri-zarjajo hitre naskoke in zopet brzo odhite, tako da jih Turki ne morejo zasledovati. Turška vlada se je pri avstrijskem in ruskem poslaniku pritožila, da se ustaškega gibanja osobito udeležujejo bolgarski učitelji in duhovniki.

Dopisi.

Iz Skal pri Velenju. Vedno se bere po časnikih, kako se snujejo po mnogih krajih različna društva ter da vrlo napredujejo. Tudi pri nas sta se osnovali v kratkem dve društvi, katerih prvo je bila kmetijska zadruga, ki se je osnovala pred štirimi leti ter je kmalo začela svoje delovanje, pa je tudi kmalo opešala, ter ne vemo ali spi samo časno ali celo večno spanje.

V začetku lanskega leta pa se je javno razglasilo, da se bo osnovalo bralno društvo, ter se je začelo zapisovati tudi ude, ter ob enem tudi pobirati vstopnino, deloma tudi udnino. Prav radovedni smo vedeti, kaj da je s tem bralnim društvom, kako in kje da deluje, ali je bilo le mrtvo rojeno dete!

Iz Sv. Višarij. Letos se je začela romarska pobožnost na našem visokem hribu

lomastenje, težki padec, globoko rohnenje, nato je bilo vse tiho kakor v grobu.

»Rešena! Rešena! Moj Bog! Moj usmiljeni Bog!« To je bilo vse, kar je mogla Ivanka vsklikniti. Nato je padla na kolena in molila in solze hvaležnosti so ji rosile blede lice.

* * *

V tem je prišel Volčanec v L., kjer je hitro opravil svoje mnogoštevilne opravke. Nekak nemir se ga je polasčal; ni hotel ostati pri svojih prijateljih, katerih je imel dovolj, ter se pomuditi med njimi, ali pa, da bi celo v L. prenočil, kakor je to drugokrat storil. Malo je sicer manjkalo, da se ni dal pogovoriti vabljivim besedam, ali nekaka temna slutnja ga je gnala domov.

Obložen s potrebnimi stvarmi za krst prvorojenca, jezdil je proti domu, kamor je upal dospeti pred večerom.

Jezdil je skozi gozd s tiho pesmico v ustih, tu in tam je tudi veselo žvižgal in tako je prišel do onega kraja, kjer se je Mica obrnila proti jami. Sedaj zasliši žalostno lajanje in cvilenje svojega psa. Začuden je ustavil konja ter poslušal.

»Hej, kaj je s teboj? Kaj vidiš tam?« nagovoril je prijazno zvestega spremljevalca. takega nisem videl? Kaj se je pripetilo?«

Tiho cvilec priplazil se je pes do gosпода in se povspel po njem, potem pa je oddirjal naprej in se vsedel na kamen ter začel zopet cviliti.

»To je čudno, kaj neki ima pes?« je rekel gozdar sam pri sebi. »To je smrtna pesem; moram vendar vedeti, kaj se je zgodilo. Bog daj, da ne bi bilo nesreče!«

Anton je stopil s konja, pregledal dobro puško ter privezal konja k drevesu. Nato je začel iskati. S početka ni opazil ničesar, ko pa je natančneje opazoval in prišel do hrasta, se je položaj spremenil. Povsod je našel sledove obupne borbe. Globoko so bili vtisnjeni sledovi, potrto vejevje na jednom mestu se je videlo, kakor bi kdo vlekkel težko telo k jami. Pes je bežal, rahlo cvilec, z nosom k zemlji naravnost proti jami. Začuden in oplašen mu je sledil gozdar.

Pri jami ni bilo videti ničesar, le pes je divje lajajoč se zaletel k malemu vhodu, od koder se je zopet trepetaje splazil h gospodarju. Pametna žival je bila od groze vsa prestrašena.

Tukaj je bilo nekaj groznega, pa kaj? Jama skriva strašno skrivnost, pa kakšno? Kako se naj prepriča? Vhod v njo je nepristopen, nevarnost se spuščati prevelika.

»Išči!« vsklikne nazadnje psu, »išči, zveti pes, išči!«

Vspodbujeni pes se je spustil v jamo in spretno skakljal od kamena do kamena. Kmalu na to je privlekel nekaj temnega iz jame, kar je oddal gospodarju.

Ta je takoj spoznal svileni robec, kate-rega je Mica dobila za božično darilce od Ivanke.

Tresoč se po vsem telesu, pokliče Miciko po imenu, pa zastonj. Prej tako čuječe uho je bilo gluho, preje zgovorna usta so obmolknila.

V hiši se je zgodila nesreča, drugače bi zvesta služabnica ne zapustila gospe. — Brzo domov!

K sreči se spomni delavcev in lovskih pomagačev. Tja najpoprej! Že od daleč kriči:

»Filip, Peter! Hitro domov! Zgodila se je nesreča! Drugi pa k jami, Mica se je ponesrečila. Vzemite vrv seboj!«

In oddirjal je v divjem skoku proti domu.

Prišel je do hiše, v kateri je bil njegov zaklad. Tako tiho, mirno in na videz nespremenjeno stoji vse.

Nekaj trenutkov je obstal s konjem. Močnega moža je razburjenost tako prevzela, da si ni skoraj upal naprej.

»Naj se zgodi kaj hoče!« je rekel naposled in jezdil k hiši. Tukaj je zagledal, kar ga je pretreslo. Špalir je bil polomljen, trta potegnjena s stene.

dne 21. maja. Zelo ugodno vreme je dosedaj privabilo že razmeroma veliko število Marijinih častilcev semkaj: bilo jih je vseh skupaj do dne 7. t. m. gotovo nad 5000, izmed katerih je prejelo sv. zakramente nad 3600. Vse procesije, katerih je bilo dosedaj iz Koroškega, Kranjskega in Štajerskega sedem, se odlikujejo letos po svoji mnogoštevilnosti; toda vse nadkriljuje celjsko savinjska procesija, ki je štela letos nad 800 pobožnih romarjev. A nad vse ganljiva je njih neprisljuna pobožnost, ki se pri drugih ne prikazuje v tako visoki meri. Razven pobožnosti diči to procesijo tudi premilo petje, ki mora vsakemu iti do srca in ga vzbujati k tem večji pobožnosti. Nad vse ganljivi so tudi nagovori njih vodje Flor. Serdovnerja iz Griž, ki je bil letos že 40. krat tukaj. Poleg njega so bili še trije vodje namreč: Franc Cirar, Gašp. Joševc in Jan. Vehar, slednji za Kranjce, ta je bil že 44 krat na Sv. Višarjah. Prihodnjič objavimo zgodovino te zanimive procesije. Ena najštevilnejših za omenjeno procesijo je slovenjegraška združena s slovenskimi Korošci, tačas broječa nad 400 udeležencev. Tudi ti se odlikujejo s svojo pobožnostjo in petjem. Da bi pač tudi seme pobožnih častilcev Marijinih, ki so ga tukaj na kraju milosti vsejali v svoja srca, v njih domovini bujno vzkliko in obrodilo mnogo sadu!

Potovanje na severni tečaj.

Naš mladi rojak inženjer F. Lupša v Ormožu, ki je, kakor se je še pred kratkim čitalo, bil imenovan udom c. kr. geografičnega zavoda na Dunaju ter je pri različnih korporacijah znan kot neutruden opazovalec narave, se pripravlja na potovanje na severni tečaj naše zemlje. Po večletnem neutrudnem študiranju razmer, ki vladajo na severnem tečaju, po katerem se ni stopala človeška noga in kjer še ni gledalo človeško oko krasnih luči na nebesnem oboku, je izdelal kot prvi Slovenec projekt, ki se odlikuje od vseh dosedanjih podjetij. Prvokrat je razkril g. inženjer Lupša željo potovati v kraje ledu že pred dvema letoma v Nemčiji v nekem predavanju; potem je izjavil v preteklem letu v naravoslovnem deželnem muzeji na Koroškem isto misel, a sedaj se že pripravlja na daljno pot.

Vid je ležal v nezavesti in kri mu je curljala iz globoke rane na glavi. Anton je skočil raz konja ter stopil k ranjencu. V tem hipu je opazil rano na prsih. Vzrok rane si je skušeni mož takoj raztolmačil.

S tresočo roko je potrkal na vrata in zaklical:

»Ivanka, ljubljena žena, ali si še zdrava? Jaz sem, tvoj Anton!«

Radosten krik mu je v odgovor in iz okna prilete ključ: »Hvala Bogu, da si prišel! Tu so ključ!« Za tremutek potem je objel Anton svojo ženo, ki se je ihteč oklenila njegovega vratu.

»Zdrava sem, Anton, ničesar se mi ni pripetilo in tudi mali je zdrav!« je rekla žena kazoč na dete.

Anton jo je veselo zopet objel. Potem jo je prosil, naj mu razloži vse, kaj se je godilo. Nam je vse to že znano.

Ko so prišli lovski pomagači, prenesli so Vida v spodnjo sobo.

Ivankin strel zadel je desna prsa in krogla je šla skozi in skozi. Pri padcu si je strl zdravo nogo ter dobil na glavi, vsled ostrega kamna, na katerega je padel, globoko rano. Živel je še ravno dovolj dolgo, da je obstal vse svoje hudodelstvo.

Micino truplo je bilo prenešeno v bližnjo čuvalnico in pred Ivanko se je zamolčala njena smrt.

»Mica si je pohabila nogo, in je morala po nasvetu zdravnika ostati pri miru v postelji, da ozdravi,« je odgovarjal Anton na njena vprašanja.

Kake so razmere v severno tečajnih pokrajinah? Brezdvomno so bile v zadnjem času tu se razprostirajoče pokrajine one, v katerih se je veliko žrtvovalo, ne da bi se primerno toliko tudi doseglo. Tukaj pa ni bila, kakor bi marsikdo mislil, merodajna morda radovednost in strmenje, katero povzroča navadno znanje o resničnih in gotovih razmerah v okrožju tega tečaja, ker te z večnim ledom prevlečene, vendar tudi z mnogimi krasotami obdarovane pokrajine mejijo celo do dežel, v katerih vlada že sto in stoletje civilizacija; tu je tisti čut, ki navdaja tukaj hrabre može, že sam ob sebi razumljiv. Torej je preiskovanje arktike za znanje potrebno in resnično lahko opazimo, kako lepo in krasno se je začelo znanje razvijati tudi po tem polju.

Toda vrnimo se spet k projektu našega Slovenca! Pri svojem podjetju se g. inženjer Lupša opira največ na zmerno premikanje velikanske ledene puščave od izhoda preko tečaja proti zahodu (Grönland). Na vprašanje, ali Nanzen tako potovanje odobrava, odgovoril je ta zaslužni in najslavnejši nasledovalec g. inženirju Lupši to, da le edino ta pot zamore peljati do cilja. Istega mnenja je prof. dr. Mitteregger in še drugi, na katere se je g. inženjer Lupša z omenjenim vprašanjem obrnil. O tem pa se tudi lahko sami prepričamo, ako čitamo v zgodovini, da so bila do danes še vsa podjetja v evropskih severnih morjih, kakor tudi na zahodni strani, namreč skozi Robezon-ovo ožino, negativna, prvič zaradi prevelikega nakupičenega ledu, katerega je prinesel velikanski polarni tok morja od izhoda semkaj, in drugič zavoljo tega toka samega, ki tukaj že proti jugu drvi, ter tako vsako potovanje proti severu ovira.

Omenjeno naj bode tudi to, da se podjetje g. inženjerja Lupša odlikuje od vseh drugih v tem, da on popušča ladjo, brez katere bi se bili prejšnji nasledovalci čutili izgubljene. Zakaj? S kratkimi besedami odgovarja gosp. inženjer Lupša: »Vsak, ki hoče v sredino severne pole, naj se vsede na izhodu, recimo nekoliko v severu od Wrangel-ove dežele, na neizmerno ledeno puščavo, ki plava po morju od kraja do konca. Ladja je tukaj nepotrebna, kajti ona bi morala zamrzniti v to puščavo ter bi bila tako podvržena naravnim silam, ki jo lahko vsako minuto stisnejo in pokončajo. Majhna in trpla hišica na primerno konstrui-

Ko se je Ivanka popolnoma opomogla in prišla k moči, ji je soprog previdno in počasi razodel nesrečo in njeno grozno smrt. Oh, koliko je bilo to solz in plakanja po zvesti služabnici.

Liza je končala svoje življenje v prisilni delavnici.

Pa pretresljiva dogodba ni popolnoma nič škodovala na zdravju materi ali otroku, le krst so morali prenesti.

Kmalo se je razglasila cela dogodba. Časniki so pisali o tem več ali manj resnično. Tako je prišlo do ušes celo samega kralja, ki je podelil pogumni ženi pokojnino za vse življenje sto dolarjev na leto. Še sedaj v sivi starosti jo dobiva, da prireja svojim vnukom krasno božično drevesce.

* * *

Vse je zvesto poslušalo povest »stare mame«.

»No, vi gospod stotnik in gospod pravnik, kaj bi storili vi na Ivankinem mestu? Ali bi se dali premagati?« vprašala je smehljaje, potem je vstala, se priklonila in odšla v svojo sobo.

»To je čudovita žena, ta »stara mama«, opomnil je pri odhodu tuji gospod k staremu hišnemu prijatelju.

»Kako se neki zove? Njeno ime in stan sem preslišal, ko sem se ji predstavil.«

»Ona je vdova po nekem gozdarju in se zove Ivanka Volčanec.«

rani podlagi daje isto zavetišče, vendar je veliko ceneja od prve.«

Spis bi bil preobširen, ako bi hoteli poročati natančnosti podjetja. Sicer bode prišla kmalu spet priložnost, ko bomo več slišali o napredku tega Slovenca. Spet se vidi, da naš slovenski duh ne miruje in tudi ne bo miroval, dokler se mu ne posreči dospeti na visoko stopinjo znanja v vsakem obziru. Le hrepenenje po znanju žene može, ki zamorejo sicer le počasi do sredine nepoznanih krajev, ne boječ se nevarnosti, ki jim pri vsakem koraku prete zabraniti pot — tukaj v ledenih puščavah se postavijo v bran hudim sovražnikom življenja, kakor večni noči, zimi, ledu, pomanjkanju, bedi itd.

To podjetje naj bi služilo spet v dokaz, da imamo mi Slovenci tudi može, ki so zmožni pred vsem svetom nastopiti v isti vrsti in z istimi idejami kakor učenjaki vseh drugih narodov in zato bi bilo želeti, da bi si ta izboren namen pridobil pred vsem simpatijo pri našem narodu. Od mnogih strani so g. inženirju Lupši došle že častitke, različni nauki in naročila za dobro organiziranje podjetja, vsakovrstne ponudbe itd.

I. Sl.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politični shod. Slovenjegraško politično društvo priredi dne 14. junija ob 4. uri popoldne ljudski shod v Slovenjemgradu. Kot govornika sta oglašena gg.: dr. Vladimir Ser nec in Ant. Korošec iz Maribora. Shod se vrši v prostorih slovenjegraške kmetijske zadruge. Ker se bo na shodu porabila priložnost, da izrazimo svoje bratsko sočutje s kruto tlačeni Hrvati, zato se nadeja politično društvo najobilnejše udeležbe. Naj ne bo občine v celem slovenjegrskem glavarstvu, ki bi ne poslala svojih zastopnikov na shod. V nedeljo na svidenje v Slovenjemgradu!

Mladeniški shod. Pozor mladenči Dravskega polja, Dravinjske doline, Haloških in južnih Slovenskih gor! Pridite vsi na god sv. Alojzija t. j. 21. junija na slavno znano božjo pot k Materi božji na Ptujsko goro. Tam bo v čast mladeniškem zaščitniku in vzoru, sv. Alojziju, ob 10. uri slovesna služba božja s pridigo, katero bo imel sloveči govornik dr. Anton Medved, profesor iz Maribora. Mladeniči »Marijinih družb« imajo med to službo božjo skupno sv. obhajilo. Po cerkvenem opravilu bo pri Jagodiču slavnostno zborovanje, katero priredi za mladeniče »Gorsko bralno društvo.« Pri zborovanju nastopijo razni mladeniški govorniki ter vmes svirajo mladeniči hajdinskega tamburaškega društva. Sklep bo v cerkvi Matere božje, kjer se bodo pele litanije in nato bo skupen odhod. Mladeniči ptujškega okraja se zberejo zjutraj ob 8. uri istega dne pri Sv. Lovrencu na Drav. polju, odkoder bo skupna procesija na Goro. Shod se vrši ob vsakem vremenu!

Promocija. Dne 5. junija je bil na Dunaju promoviran doktorjem prava c. kr. avskultant v Celju g. Franc Bicek.

Dr. Ivan Križanič. V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je izšla kot 2. zvezek slovenske knjižnice »Pod lipo« knjižica »Stolni dekan dr. Ivan Križanič. Spisal F. K. (ovačič).« Cena 30 vin. V poljudni in prikupljivi pisavi, ki je pisatelju lastna, nam slika zanimivo življenje po vsem Slovenskem znanega, a na Murskem polju uprav z navdušenjem ljub-

Rečica 14:34 K, Konjice 78:76 K, Prihova 22 K, Slov. Bistrica 10 K.

Duhovniške vesti. Č. gosp. Janez Ilc, kaplan v Podsredi, je prestavljen v Koprivnico, č. g. Alojzij Kramaršič iz Jarenine k Sv. Marku niže Ptuja. Č. gosp. Avg. Jager, kaplan pri Sv. Marku je stopil zaradi bolehnosti v začasen pokoj in se naseli v Jarenini.

Nova knjiga. V naši tiskarni je ravno kar izšla nova knjiga: Vrtec sv. devištva ali Nauki za mladenke. Sestavil Martin Jurkovič, kn. šk. svetovalec in župnik pri Sv. Petru blizu Maribora. Cena knjigi 3 K, s pošto 3 K 20 v. Knjiga je prirejena za voditelje Marijinih družb. O vsebini izpregovorimo, ko knjigo prečitamo.

Sv. Trojica v Slov. gor. Na praznik Marije Pomočnice, dne 24. majnika smo imeli tukaj izvanredno slovesnost. Vršilo se je blagoslovljenje in kronanje prenovljenega kipa lavretanske Matere Božje. Ob dveh popoldne so preč. P. definitor Nikolaj ob asistenci redovnega osovja pri Perkovi kapeli blagoslovili podobo, od koder je nosilo kip Matere Božje šest belo oblečenih deklic v župno cerkev. V popolnem številu ste bili zastopani obe družbi, fantovska in dekliska z družbenimi znaki in zastavami. Pri slavnostnem govoru preč. P. definitorja, v katerem je proslavjal lavretansko Mater Božjo, se je razsolzilo marsikatero oko. Ta slovesnost bo nam ostala v vednem spominu.

Slavnost vlaganja temeljnega kamena za novo župnijsko cerkev v Zalcu se je pretaklo nedeljo prav veličastno izvršila. Pri dohodu, premil. kneza in škofa Mihaela, katerih je spremljal kanonik M. Matek, ob navzočnosti mnogobrojnega vernega ljudstva, so najprizrenejše pozdravili na kolodvoru domači g. župnik Matija Koren in starogrof Jurij Salm, pri slavoloku pa župan g. Širca, načelnik stavbinega odbora g. Roblek in v imenu šolske mladine neka učenka. Zvečer je trg priredil krasno razsvetljavo, katero so si prevzvišeni nadpastir sami ogledali in se je vidno vzradostili. Pri tej priložnosti je tudi cerkveni pevski zbor zapel nekaj mičnih pesmic. Drugi dan, na praznik sv. Trojice, so premil. knez in škof najslavesneje po navadnih obredih blagoslovili temeljni kamen, v prelepi slavnostni, prav primerni in globoko v srce segajoči pridigi razložili pomen slavnosti ter s pontifikalno sv. mašo in nadpastirskim blagoslovom sklenili za celo žalsko župnijo zelo pomembno slavnost.

Društvena poročila.

Velika narodna veselica v Mariboru. Res, velika je bila ta veselica, velika, ker se je nudilo gostom mnogo zabave in veselja, velika pa tudi, ker je bila izvanredno dobro obiskana. Nad 2000 ljudi je prihitelo zadnjo nedeljo v Maribor na narodno veselico. Z Narod. doma je vihrala poleg cesarske slovenske zastava ter pozdravljala v celih trumah prihajajoče goste. Narodnozavedni fantje iz okolice pripeljali so se na lepo okrašenih vozovih v mesto. Nemci niso izživali in tako je bil pri dohodu, med veselico in pri odhodu gostov najlepši red. Največ užitka je dajalo gostom krasno petje skupnega zbora kakor posameznih zborov. Skupni zbor je vodil č. g. Al. Čížek. Pesem »V Črnem grabnu« z divnimi solospeli gospe Šunkove in gđ. Gabrovec se je morala ponavljati. Nastopil je tudi pevski in tamburaški zbor društva »Maribor«, jareninsko pevsko društvo in pevsko društvo iz St. Jurija ob Ščavnici pod spretnim vodstvom č. g. Bosine. Društvo »Maribor« je po svojih nastopih že dobro znano, jareninsko in sentjursko pevsko društvo si je pa ta večer osiguralo slavno ime. Posebno pohvalno je še omenjati sentjursko pevsko društvo, ki je moralo storiti tako dolg pot, da požrtvovalno sodeluje pri veselici. Našemu ljudstvu sta zelo ugajala ta dan tudi jugoslovanski muzej in menažerija. Tukaj je bilo pač mnogo

za smeh! Prijatelji dobre kapljice so se pridno zbirali pri »Virus žlahtne kapljice« in »V Peklu«, kjer so ljubeznjive gospe in gospice rade postregle s sladkim vinskim sokom. Kdor je hotel zvedeti kaj o bodočnosti, se je oglasil pri skrivnostnih čarovnicah ter si dal natočiti za kako skrivno bol zdravnih kapljic. V Narodni kavarni se je zbirala gospoda ter se zložno naslanjajoč na divane srkala kavo, čaj in druge enakovredne tekočine. V cvetličnjaku si videl in dobil najlepše cvetlice. Jedila in slaščice so bile že itak dobre, tem boljše pa, ker so ti jih prijazne gospe in gospice ponujale z vso lastno jim ljubeznivostjo. Pošta je delovala točno in neumorno, srečolov je prinesel marsikateremu lep dobiček in srčno veselje, lovci pa so si hodili po zlate kolajne na streljšče. Največje in najbolj šumno veselje pa je vladalo v planinski koči, ki jo je s sodelovanjem g. Pintariča tako izborno ustvarila naša dravska planinska podružnica. Žal, da so brhke planšarice že ob mraku zapustile planine in lepo planinsko kočjo in se oddaljile v spodnje, toplejše kraje. Stolp Naroda doma je nosil ta dan pono-no ime Triglav in marsikateri gost je hribolazil na njegov vrh. Za zabavo je skrbela tudi neutrudna slavna celjska narodna godba. Veselica je uspeša krasno. Gosti so se dobro zabavali, prireditelji pa so tudi zadovoljni z lepim dobičkom, ki se izroči družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Zgodovinsko društvo za Slov. stajersko je imelo dne 28. majnika svoj prvi občni zbor. V odbor so izvoljeni naslednji p. n. gg.: Matej Slekovec, župnik pri Svetem Marku, predsednik; ravnatelj H. Schreiner, podpredsednik; profesor Fr. Kovačič, tajnik; odvetnik dr. Rad. Pipuš, blagajnik; profesor Avg. Stegenšek, knjižničar in arhivar. Odborniki: kanonik M. Matek, prof. A. Kaspret v Gradcu, M. Ljubša, kazniški duhovnik v Gradcu, prof. J. Košan v Mariboru, prof. Josip Kožuh v Celju, prof. Ferd. Majcen v Ptuj. Za namestnike so pa izvoljeni: prof. Iv. Vreže, prof. K. Vrstovšek, prof. Gabriel Majcen, vsi trije v Mariboru. — Društvo izda še letos neko publikacijo o domači zgodovini in jo podari svojim udom. Sklenilo se je tudi, naj se občni zbori vrše po raznih spodnještajerskih, zgodovinsko znamenitih mestih in trgih ter se ob tej priliki prirede tudi poljudna zgodovinska predavanja. Prihodnje leto se vrši občni zbor v staroslavnem Celju. Društvo čaka ogromno dela. Skrbelo bo, da se zanimanje za zgodovino zanese v širje sloje in s tem vzbudi narodova samozavest, po mogočnosti bo zbiralo in izdajalo še neobjavljeno arhivalno gradivo, vodilo bo izkopavanje mnogoterih grobišč na Spod. Štajerskem. Na Kranjskem se je v tem oziru že veliko storilo, na Štajerskem je pa to bil doslej skoro izključni monopol Nemcev. Skušalo bo tudi ustanoviti knjižnico, katero tako težko pogrešamo na Spod. Štajerskem. Dela bo torej dovolj. Naj tedaj omikani Slovenci priskočijo društvu v pomoč, da bo moglo izvrševati svojo veliko kulturno nalogo, pristopajoč kot redni (100 K za vselej ali 5 K na leto) ali vsaj podporni udje (s kakršnokoli svoto), naj mu pošiljajo primernih knjig ali starin ter poročajo o raznih najdbah in izkopinah. Tudi v narodopisu bo društvo skušalo vsaj deloma vresničiti oni načrt, ki ga je podal leta 1896 v Letopisu Matice Slov. g. dr. Murko.

Štiriperesna deteljica. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici so štirje mlad niči, iskreni prijatelji, stopili v ožjo zvezo in ustanovili deteljico. Njih rodoljubje nam je porok za dobre uspehe. Tudi so novo živahnost vlili s svojo šaljivostjo in dovtipnostjo v bralno društvo. Kakor se kaže, prirede nam v kratkem veselico s šaljivo vsebino. Natančneje se bo še naznanilo. Mladi deteljici krepki: Bog jo živi!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Veselica mladega pevskega društva »Zvon« 7. t. m. bila je krasna. Udeležba je šolsko dvorano napolnila do zadnjega kotiča. Vkljub deževnemu popoldnevu videli smo ljube goste iz

Ormoža in Ljutomera. Veselico je otvoril predsednik g. Pajtler. Pozdravil je goste ter v kratkih besedah razložil pomen društva in veselice. Pevske točke — ne ravno lahki komadi — izvajale so se prav dobro. Vsa čast gre pevovodji neutrudljivemu učitelju g. M. Vrščič-u, ki je v kratkem času vzgojil okoli 18 mladeničev za tako umetno petje. Čestitamo!

Iz Marije Puščave. Preč. g. kanonik dr. M. Matek, predsednik »katol. delavskega društva v Mariboru« je daroval tukajšnjemu »katol. delavskemu društvu v Puščavi« 40 K podpore in dvakrat opravil sv. opravilo za tukajšnje katol. del. društvo. Za te dobrote mu odbor izreka najprizrenejšo zahvalo.

Katol. delavsko društvo v Puščavi priredi dne 29. junija izlet k Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Slovensko pevsko društvo »Zvon« pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža, priredi v nedeljo, dne 14. junija veselico s petjem in gledališko igro: »Pravica se je izkazala« in prosto zabavo. Začetek po večernicah. — O d b o r.

Bralno društvo Kapelsko izjavlja veleč. g. Matiji Zemljiču za velikodušno darovanih 5 K, iskreni: Bog plati!

Iz drugih krajev.

Izgon menihov. Brezverna francoska vlada bo izgnala vse menihe iz svoje države. Vsled tega bo 250.000 bolnikov, starčkov in revežev, katere so do zdaj z vsem preskrbovali samostani, morala sama prevzeti v svojo oskrb. V samostanskih šolah se je brezplačno podučevalo 1.600.000 otrok. Za te bo morala vlada sedaj nastaviti posvetne učitelje in zidati šolska poslopja. Posledica tega je, da se bodo takoj prvo leto, ko so menihi izgnani, povišali državni stroški za 330 milijonov frankov. To imajo francoski davkoplačevalci iz tega, ker jim je brezverna vlada izgnala menihe iz dežele.

Vina iz Laškega se je l. 1902 pripeljalo v Avstrijo 610.549 meterskih stotov v vrednosti 13.432.078 kron. Proč z vinsko klavzulo! Poslanci, pozor!

Pomembne vesti. V Novem Sadu se je ustanovil srbsko-hrvatski odbor, ki hoče z makedonskim odborom vprizoriti splošno slovansko gibanje na Balkanu. Gibanje, ki se sedaj širi po Hrvatskem, je prestopilo že v Bosno, ker se prebivalstvo navdušeno zavzemlje za Hrvate. Po Dalmaciji je vse napeto.

Po Italiji se vrše po raznih mestih hrupne, protiavtstrijske demonstracije. Na tisoče ljudstva demonstrira proti Avstriji, ker je bilo nekaj laških visokošolcev v Inomestu nekoliko od nemških dijakov natepenih. Po ulicah sežigajo avstrijske zastave. — Res prijetne zaveznike imamo!

V čolnu v Avstralijo se meni prepeljati iz Londona v juniju baron M. E. Waron, doma iz Avstralije. Čoln je dolg 360 metra in je nalašč za to pot konstruiran ter tako zavarovan, da se nikakor prevrniti ne more. Baron je že več tako drznih voženj naredil. Kot 20letni mladenič se je sam prepeljal iz Neufundlandije na Angleško v majhnem čolnu.

Grozna nesreča na železnici. Na binkoštno nedeljo zvečer okoli 10. ure dogodila se je na železnici med Trzičem in Devinom strašna nesreča. Padel je namreč pod vlak neki gospod in ga je vlak grozno razmesaril. Njegovo truplo našli so, ko so vstavili vlak, prerezano čez polovico ter glavo popolnoma zmečkano. Zgodilo pa se je baje tako-le: Omenjeni gospod odpeljal se je v nedeljo zvečer iz Gorice proti Trstu z vlakom, ki odhaja iz Gorice ob 8.38 min. zvečer. Opomniti je treba, da so bili ta dan vsi vlaki prenapolnjeni z izletniki, vračajočimi se v Trst in na druge kraje, iz Gorice. kakor tudi iz drugih furlanskih mest in krajev. Iz-

Razglas.

Podpisana c. kr. okrajna sodnija daje na znanje, da se je v zapuščinski zadevi za rajnim Janezom Vrisk, posestnikom v Stranica, dovolila prostovoljna sodnijska dražba zapuščinskih premakljivosti na 2348 K 35 v cenjenih reči in sicer: živina, gospodarsko orodje, krma, pohištvo, obleka itd. izvršitev se je določil dan na

15. junija 1903 od 9. po 12. ure dopoldne in od 1. do 6. ure popoldne

na licu mesta s pristavkom, da se bodo navedene reči oddale tudi pod izključno ceno. 300 1-1

C. kr. okrajna sodnija v Konjicah, oddel. I.,
dne 29. maja 1903.

Oklic.

Prostovoljna sodnijska prodaja premičnin in vina.

C. kr. okrajno sodišče v Ljutomeru daje na znanje: V zapuščini po dne 18. febr. 1903 v Ljutomeru umrlem dekanu Ivanu Skuhala se bodo v župnijskem poslopju v Ljutomeru dne 15. 16. in 17. junija 1903 od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—7. ure popoldne premičnine, kakor: pohištvo, raznovrstno poljsko orodje, kola, zrnje, 2 konja itd. v cenilni vrednosti po 3883 K, dalje okoli 90 polovnjakov vina v cenilni vrednosti po 8354 K 82 v javno s tem pristavkom prodale, da se bodo te premičnine samo za ali čez cenilno vrednost proti takojšnjemu plačilu in takojšnji odstranitvi najvišjemu ponudniku izročile. — V ponedeljek, dne 15. junija se bode začela prodaja pohištva poljskega orodja.

C. kr. okrajna sodnija Ljutomer, odd. I.,
dne 5. junija 1903. 307 1-1

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster × ×
× v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12-6

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Kovačija

s stanovanjem in z nekaj potrebnim kovaškim orodjem na Spodnjem Bregu pri Ptujju se da pod jako ugodnimi pogoji na več let v najem. Kovaška obrt obstoji v tej hiši že čez 25 let s prav dobrim uspehom. — Najemnina se izve pri lastniku Francu Kukovez, ključavničar v Ptujju, Fabriške ulice št. 9. 295 3-2

Vabilo

na

III. red. občni zbor

Kmetijske zadruga za Slov. Gradec in okolico,

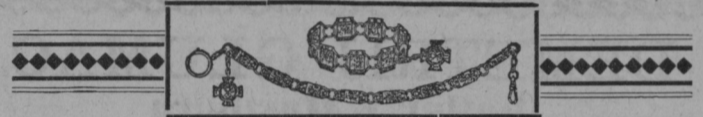
kateri se bo vršil v nedeljo 14. junija t. l. ob 3. uri popoldan v lastnih prostorih »Narodnega doma«.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1902.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Dopolnilna volitev načelstva.
5. Dopolnilna volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Načelnštvo.

Od škofijstva dovoljeno! * Se lahko da blagosloviti!

Šestinka prave velikosti. — Postavno zavarovano.

Verižice in zapestnice s križevim potom

(Na verižici in zapestnici so vtisnjene vse postaje križevega pota) lepo, ukusno izdelane. Cena: pozlačene K 2.50 s poštnino vred, iz argentin (kakor srebro) K 1.90. — Razpošilja se le, ako se dotična svota vpošlje z naročilom.

Priporoča in razpošilja edina založba na Spod. Štajerskem

tiskarna sv. Cirila
Maribor, Koroška cesta 5.

527

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in struge; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

A. PINTER

v Slovenji Bistrici

ima še nekaj novih bakrenih dobrih brizgalnic za vinogradnike, katere se polovico pod ceno prodajo, kakor veliko najboljših kos, vitrijol (galica), gumi za požlahtnenje trt, koščeni in drugi prašek za domačo živino, svinje itd. kakor vsako drugo blago, priporoča celemu Slovenjebistriškemu okraju.

303 2-1

Službo

organista in cerkovnika

ali pa

občin. tajnika

kakor tudi oboje skupaj išče tridesetleten, oženjen mož z izvrstnimi spričevali. — Tozadevna pisma se blagovolijo poslati na upravnštvo. 286 3

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

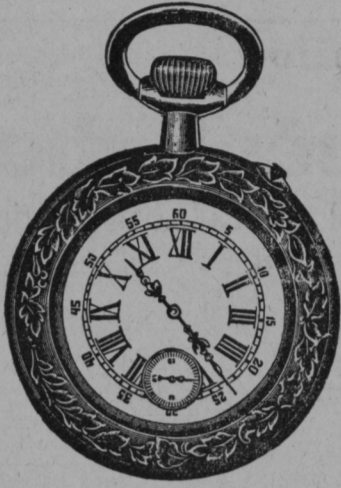
tiskarna sv. Cirila.

Geniki zastonj in franke.

Najboljše in najcenejše zlate in srebrne ure kakor tudi poročni prstani!

Ura od 1-65 glđ. do 500— glđ.

Največja izbera!

Briljantni zaročni prstani
od 6— do 500— glđ.

Trgovina je bila
ustanovljena leta 1860.

Samo Poštne ulice 1.

Ustanovljena l. 1860.

Samo Poštne ulice 1.

MIHAEL JLGGER
v Mariboru

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in poceni. 265 13-5

VABILO

k

občnemu zboru

Kletarskega društva v Ormožu

vpis. zadruga z omej. zavezo,
ki se odredi na

nedeljo, dne 21. junija 1903 ob 2. uri popoldne

v biležniški pisarni v Ormožu

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo namestnikovo o društvenem delovanju.
2. Pretres in odobrenje letnega računa za l. 1902.
3. Sklep o porabi čistega dobička.
4. Volitev načelnika eventualno enega odbornika.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajni predlogi.

V Ormožu, dne 6. junija 1903.

A. Šošarič.

309 1-1

Ant. Janežič.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1-30, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1-60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.80.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 10v, 10 kom. K—90., in 100 kom. K 8—.

Jožef Brandl,

izdelovatelj orgelj

v Mariboru

se priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje **cerkvenih orgelj** vsake velikosti po najnovjšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orglje se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago. 33 12-6

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov . Rezervni zaklad nad 400.000 .

Mestna
hranilnica ljubljanska

320 12

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi doznik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4¹/₂% do 5%.